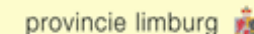

Vooruitgang tot Vooruitblik

provincie limburg

PVB Limburg

Vooruitgang tot vooruitblik

provincie limburg

17 september 2025

Doelstellingen

Voortgang Programma
Verduurzamen
Bedrijventerreinen
(PVB) Limburg en de
vooruitblik, in
combinatie met
praktijkvoorbeelden en
praktijkmogelijkheden.

provincie limburg

Agenda

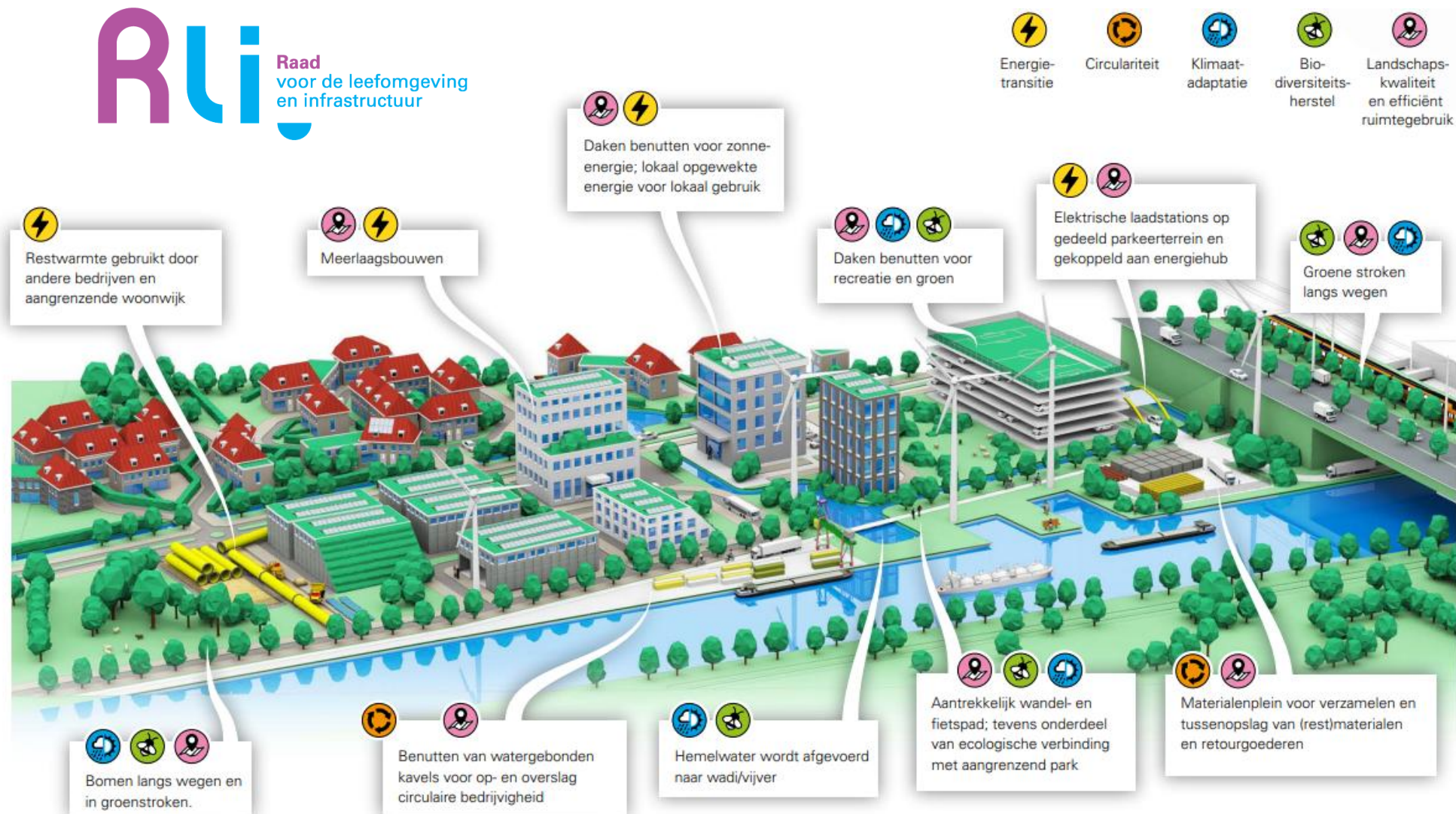
- **12:30 – 13:30** Inloop & Lunch
- **13:30 – 13:40** Welkom & introductie - Korte opening door PVB Limburg en de provincie.
- **13:40 – 14:00** Landelijke update PVB Nederland - Ontwikkelingen, beleid en focuspunten vanuit landelijk perspectief.
- **14:00 – 14:45** Praktijkverhalen uit Limburg - Succesfactoren en leerpunten van bedrijventerreinen Gilbert Idink, Hedzer Kooistra, Leo Crombach.
- **14:45 – 15:00** Pauze & Netwerken
- **15:10 – 15:30** Vergroenen van bedrijventerreinen - Inspiratiesessie over klimaatadaptatie, biodiversiteit en circulariteit. (OML)
- **15:30 – 15:50** Energy Hub Update - SEH/LUPEH-programma: stand van zaken, opbrengsten en praktijkvoorbeelden. (OML & provincie)
- **15:50 Afsluiting & Borrel**

Context

- Opgaven en transities
- **Uitdagingen** op bedrijventerreinen
- Maar ook **kansen** en **potentie**
- Limburgse gemeenten reeds aan de slag met verduurzaming van bedrijventerreinen
- Verschillende Rijksregelingen

Bedrijventerrein – Thema's

Context

- Om deze collectieve doelstellingen en opgaven te bereiken, is **georganiseerde samenwerking** tussen bedrijven op bedrijventerreinen vereist.
- Advies: Ondersteun en stimuleer de organisatiegraad op bedrijventerreinen
- RLI, 2023 'Samen werken: Kiezen voor toekomstbestendige bedrijventerreinen'.

PVB Limburg

Doelstellingen

- Per 1 mei 2027 is op minimaal **49 Limburgse bedrijventerreinen** de organisatiegraad geïntensiveerd en/of verhoogd ten behoeve van de verduurzaming van deze bedrijventerreinen.
- Per 1 mei 2027 is op minimaal **10 Limburgse bedrijventerreinen** een local energy hub en/of collectieve projecten gericht op klimaatadaptatie gerealiseerd.
- Gedurende de projectperiode is invulling gegeven aan een **Limburgs kennis- en expertisecentrum** dat onderdeel uitmaakt van het landelijk 'netwerk van regionale steunpunten' opgezet door het landelijk Programma Verduurzaming Bedrijventerreinen Nederland (PVB Nederland).

Waarvoor kan je bij PVB Limburg terecht?

PVB Limburg is hét loket voor ondernemers, gemeenten, ondernemersverenigingen en andere organisaties die actief willen bijdragen aan het verduurzamen van hun bedrijventerrein. Met concrete projecten, advies en een breed netwerk.

VEILIGHEID

- Goed verlichte straten
- Overzichtelijke inrichting
- Sociale controle
- Toegankelijkheid
- Groenvoorziening

MOBILITEIT

- Duurzaam vervoer:
 electrisch/waterstof
- (collectieve) Laadpleinen
- Beter bereikbaarheid met OV
- Betere fietsenstallingen

WATER

- Wateroverlast
- Vasthouden en hergebruik regenwater
- Watertekort

ENERGIE

- Energiebesparing
- Aansluiting stroomnet:
 nu en in toekomst
- Smart Energy Hubs:
 delen van energie

GROEN

- Verhoogt de uitstraling
- Verbetert het werkklimaat
- Verhoogt werkgelegenheid
- Verkoeling
- Wateropvang
- Meer biodiversiteit

Op welke terreinen zijn we al actief?

Programma Verduurzamen Bedrijventerreinen: samen aan de slag!

Marisol Elisabeth

**Programma
Verduurzaming
Bedrijventerreinen
Nederland**

De opgave

Ondernemers (MKB'ers) focussen op ondernemen. Verduurzaming integreren in dagelijkse bezigheden is een uitdaging...

- Belemmeringen voor ondernemers zijn: kennis/ tijd/ ingewikkelde regels/ geld
- De afstand tussen partijen als overheden, netbeheerders en het MKB is groot.

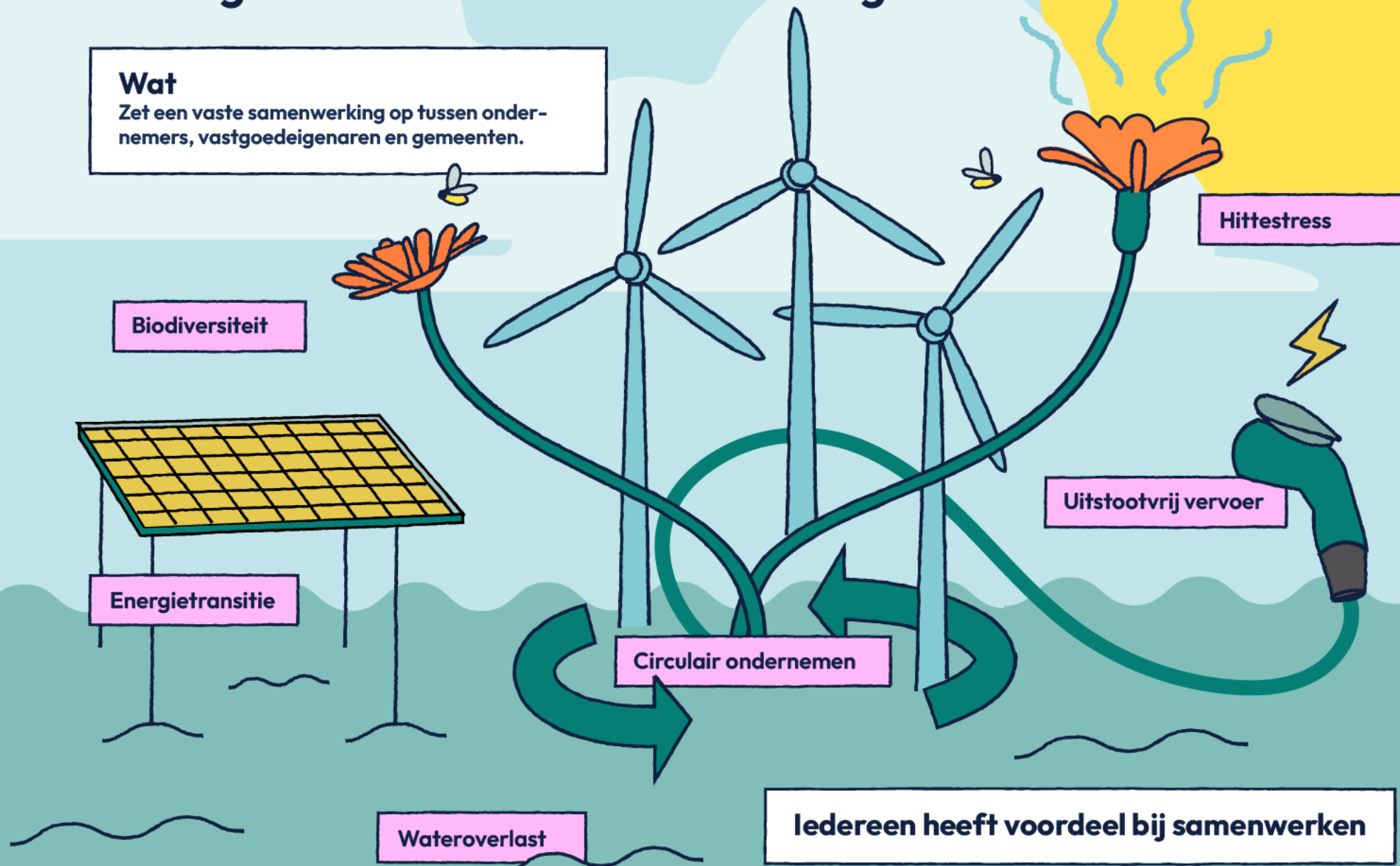
PVB Nederland zet in op **samenwerking** en **kennisdeling** om thema's samen op te pakken.

Het organiseren van de samenwerking

Wat

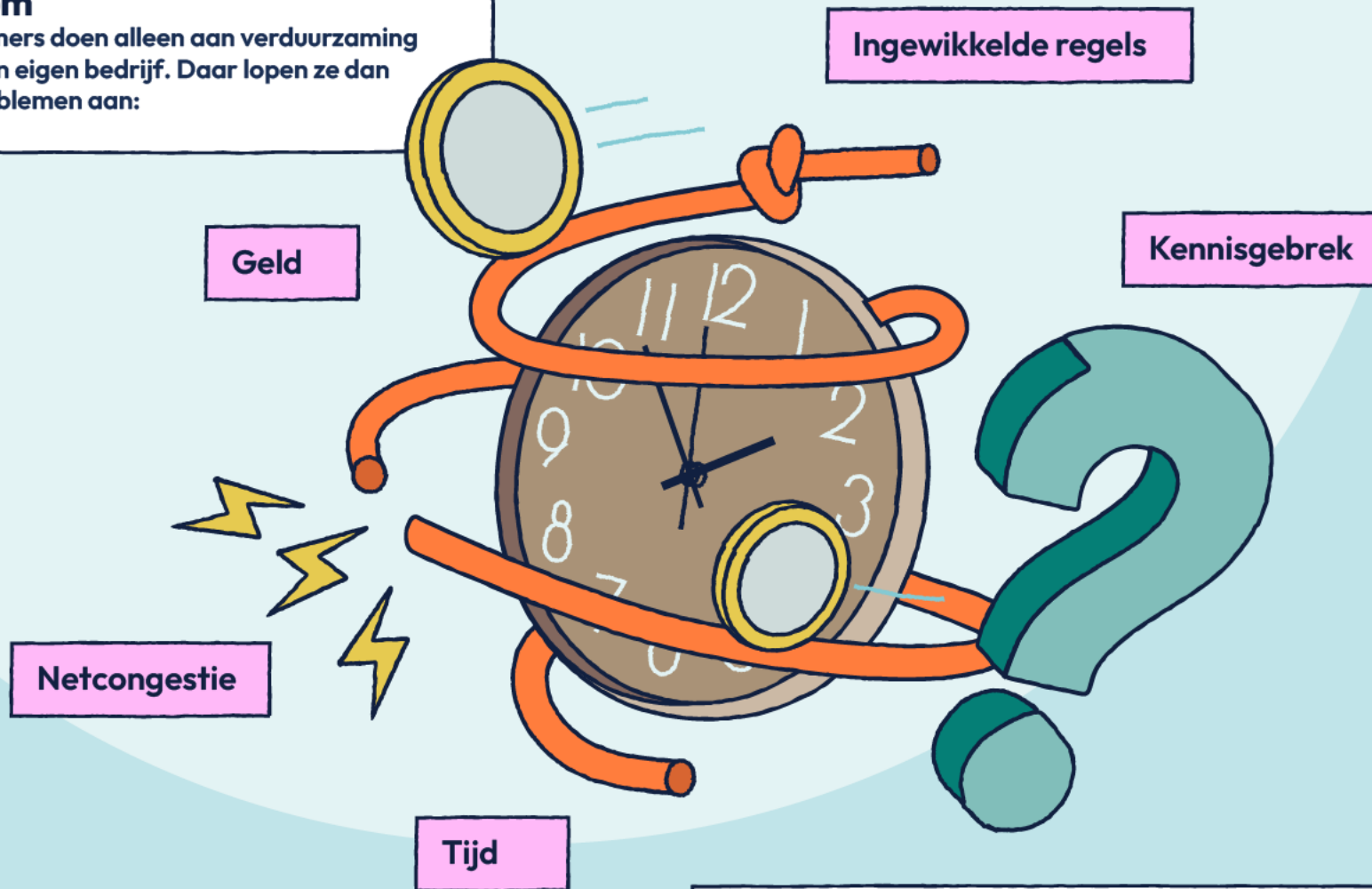
Zet een vaste samenwerking op tussen ondernemers, vastgoedeigenaren en gemeenten.

Het organiseren van de samenwerking

Waarom

Ondernemers doen alleen aan verduurzaming binnen hun eigen bedrijf. Daar lopen ze dan tegen problemen aan:

Dit is te veel voor een ondernemer alleen

Het organiseren van de samenwerking

Hoe

Zoek uit welke behoeften ondernemers, vastgoedeigenaren en gemeente met elkaar gemeen hebben.

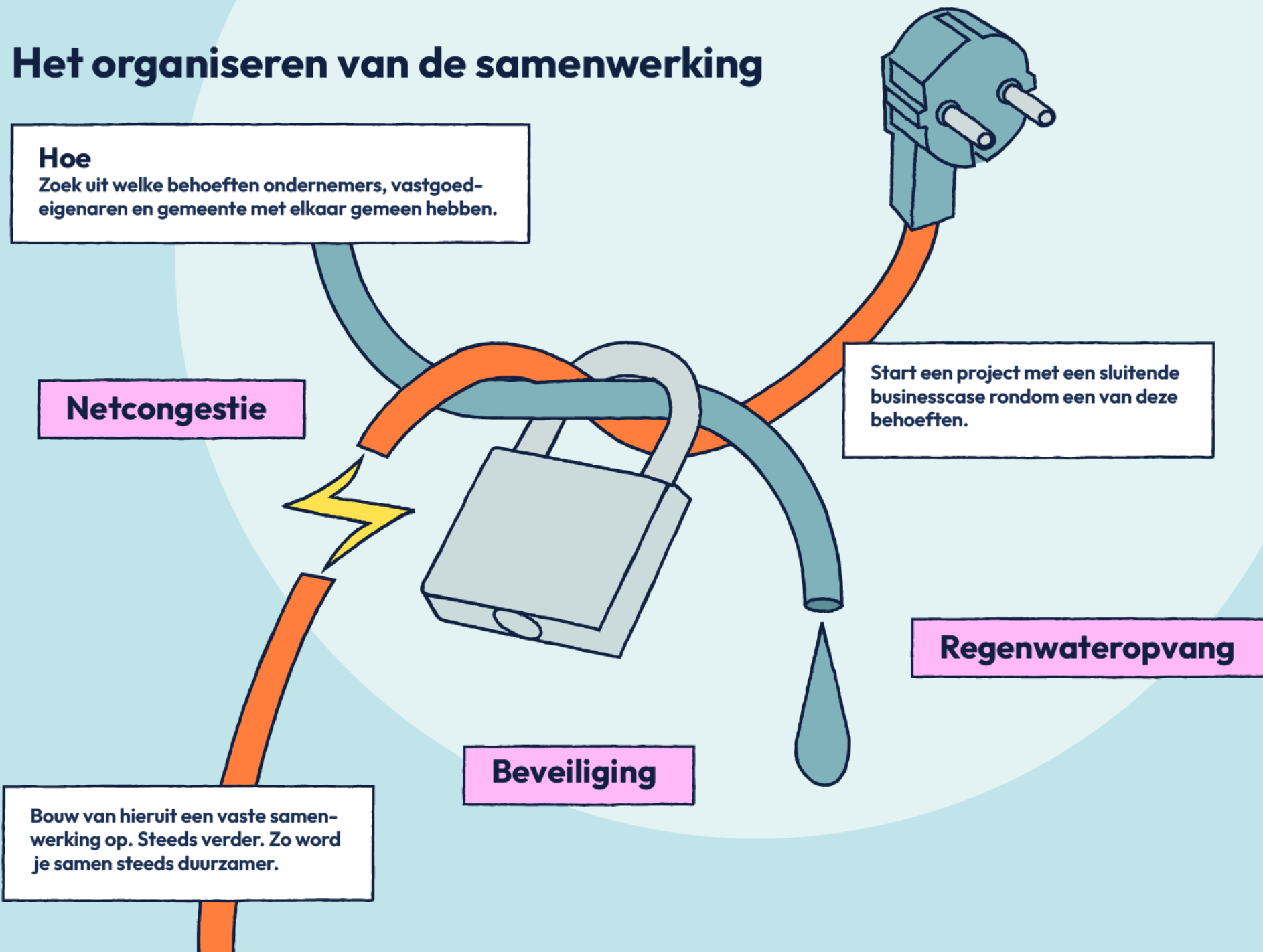
Netcongestie

Start een project met een sluitende businesscase rondom een van deze behoeften.

Regenwateropvang

Beveiliging

Bouw van hieruit een vaste samenwerking op. Steeds verder. Zo word je samen steeds duurzamer.

De regio's

Regionale teams van aanjagers ondersteunen parkmanagers, gemeenten en ondernemerscollectieven bij het opzetten van verduurzamingsprojecten.

Per regio zijn één of meer experts beschikbaar, gefaciliteerd door **PVB Nederland**.

Rol van de experts/aanjagers:

- actief samenwerkingsverbanden aanjagen
- private en publieke partijen om tafel brengen
- inhoudelijk duurzaamheidsadvies geven

Programma Verduurzaming Bedrijventerreinen biedt

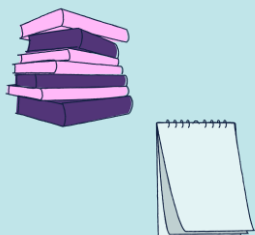
- **Hulp op maat**

Door het hele land kun je terecht bij onze regionale experts voor belangeloos advies en ondersteuning. Zij jagen ook actief nieuwe publiek-private samenwerkingen aan.

- **Netwerk**

Op onze bijeenkomsten komen private en publieke partijen met elkaar in contact. En wij zitten aan tafel bij provincies, ministeries, kennispartners, parkmanagers en ondernemers. Vragen en inzichten van lokale relaties spelen wij door naar onze landelijke gesprekspartners (en andersom).

- **Kennis & inspiratie**

Op pvbnederland.nl/kennisbank vind je onze kennisbank met informatie over alle vormen van verduurzaming & vergroening, samenwerking, subsidies en instanties. Wij organiseren ook regelmatig webinars en andere kennisactiviteiten.

Bedrijventerreinen aanpakken, hoe?

Aanpak bedrijventerreinen:

- Gesprekken met ondernemers belangrijk startpunt: wensen en ambities
- Samenwerkingen opzetten om concrete punten nu aan te pakken
- Samenwerking uitbreiden naar andere, bredere maatschappelijke vraagstukken.

Succesvolle cases: <https://pvbnederland.nl/cases/>

Aandachtspunten:

- Zorg voor praktische en haalbare oplossingen en voorbeelden
- Zorgen voor gelijkwaardige privaat-publieke verhoudingen
- Indien onderzoek: altijd ondernemers betrekken

Hulp:

Vanuit PVB zijn er verschillende tools beschikbaar zoals het Ambitiweb en het ecosysteem om je op weg te helpen! Twee coaches ofwel ambassadeurs kunnen ook bijstaan waar nodig!

Belangrijkste succesfactoren voor samenwerking

1. Wederzijds vertrouwen

De basis voor open communicatie, risicodeling en lange termijn samenwerking.

2. Gedeelde doelen en visie

Een gezamenlijke richting voorkomt conflicten en stimuleert betrokkenheid.

3. Heldere communicatie

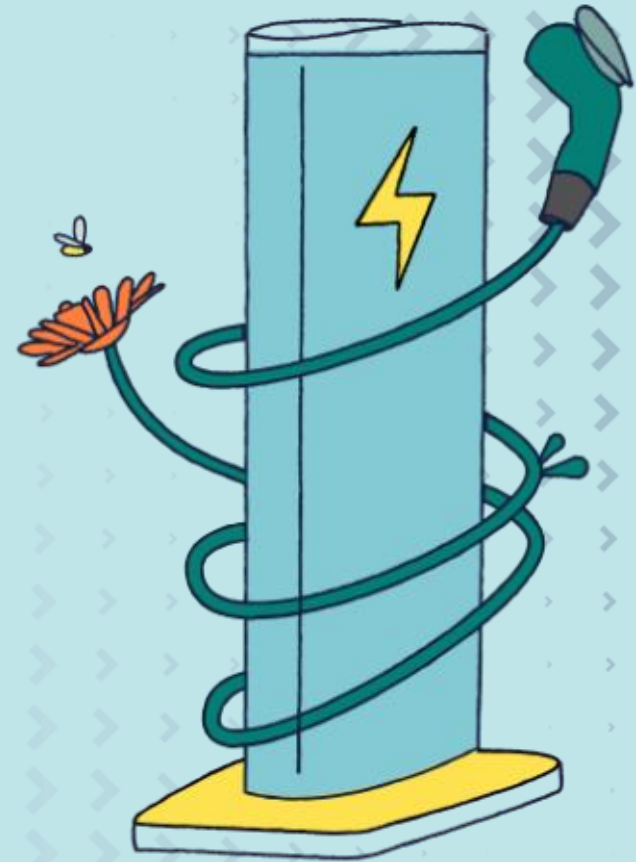
Transparantie, luistervvaardigheid en regelmatige afstemming is cruciaal

4. rolduidelijkheid en afspraken

Iedereen weet wat van hem/haar verwacht wordt, wat zorgt voor efficiëntie.

5. gelijkwaardigheid en respect

Verschillen worden erkend, maar alle partijen voelen zich serieus genomen.

Belangrijkste succesfactoren voor samenwerking

6. Flexibiliteit en aanpassingsvermogen

Samenwerkingen moeten kunnen meebewegen met veranderingen en tegenslag.

7. Gezamenlijke besluitvorming

Participatie vergroot draagvlak en voorkomt eenzijdige belangenbehartiging.

8. Commitment en betrokkenheid

Partners zetten zich actief in en voelen verantwoordelijkheid voor het geheel.

9. Lerende houding

Reflectie en verbetering maken samenwerking duurzamer en innovatiever.

10. Goede procesbegeleiding

Een neutrale of ervaren partij kan het proces structureren en conflicten helpen voorkomen en oplossen.

Zijn er nog vragen?

Praktijkverhalen - Beesel

Gilbert Idink

Aanpak versterking organisatiegraad gemeente Beesel

Presentatie PVB Limburg
Woensdag 17 september 2025

Onderwerpen

1. Gilbert Idink
2. Gemeente Beesel
3. Bedrijventerreinen
4. Aanpak versterken organisatiegraad

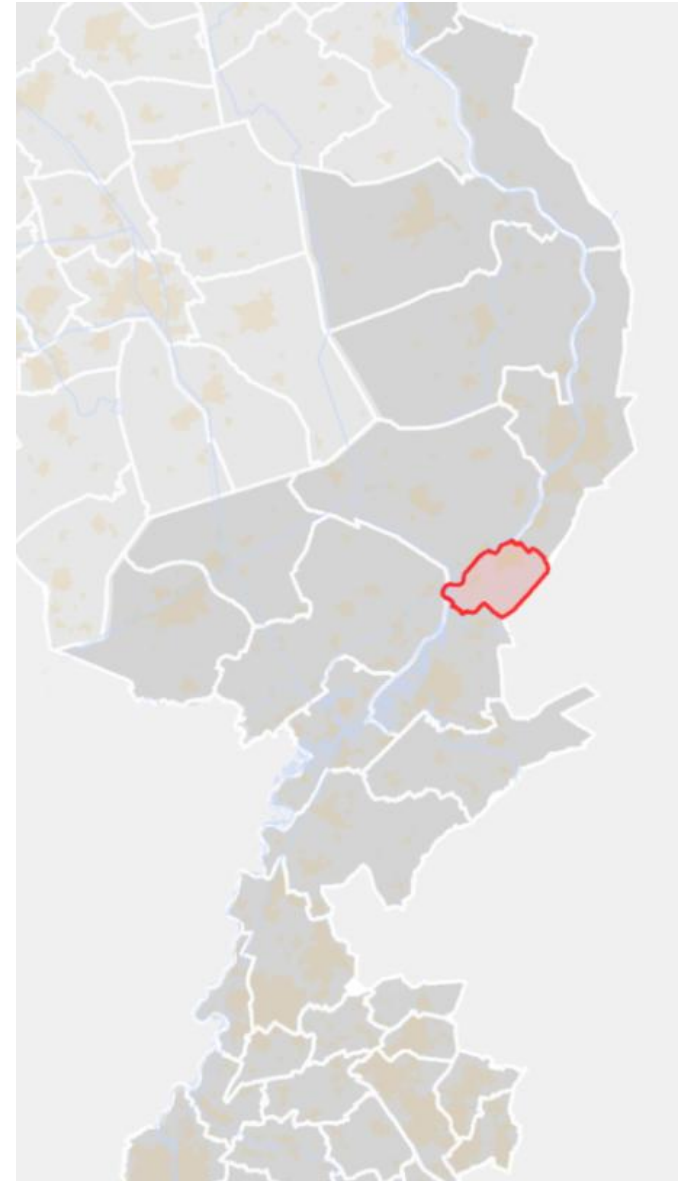
Gilbert Idink

- Blerick (gemeente Venlo), getrouwd, 3 dochters
- Actief in verenigingsleven/maatschappelijke organisaties
- Sinds mei 2022 in dienst van gemeente Beesel
- Beleidsadviseur Economische Zaken
- Carrière in de logistieke sector
- Samenwerking met bedrijvencontactfunctionaris en wethouder

Gemeente Beesel

- 13.500 Inwoners
- 3 kernen: Beesel, Offenbeek en Reuver
- Sterke dorpsgemeenschappen
- Sterke profilering op Recreatie & Toerisme (campings, B&B's en Landal)

Bedrijventerreinen

	Maasveld	Roversheide	Molenveld
Bedrijfsvestigingen	3	63	62
Werkgelegenheid	49	551	523
Bruto oppervlakte	12	29	24

Context: Economische visie

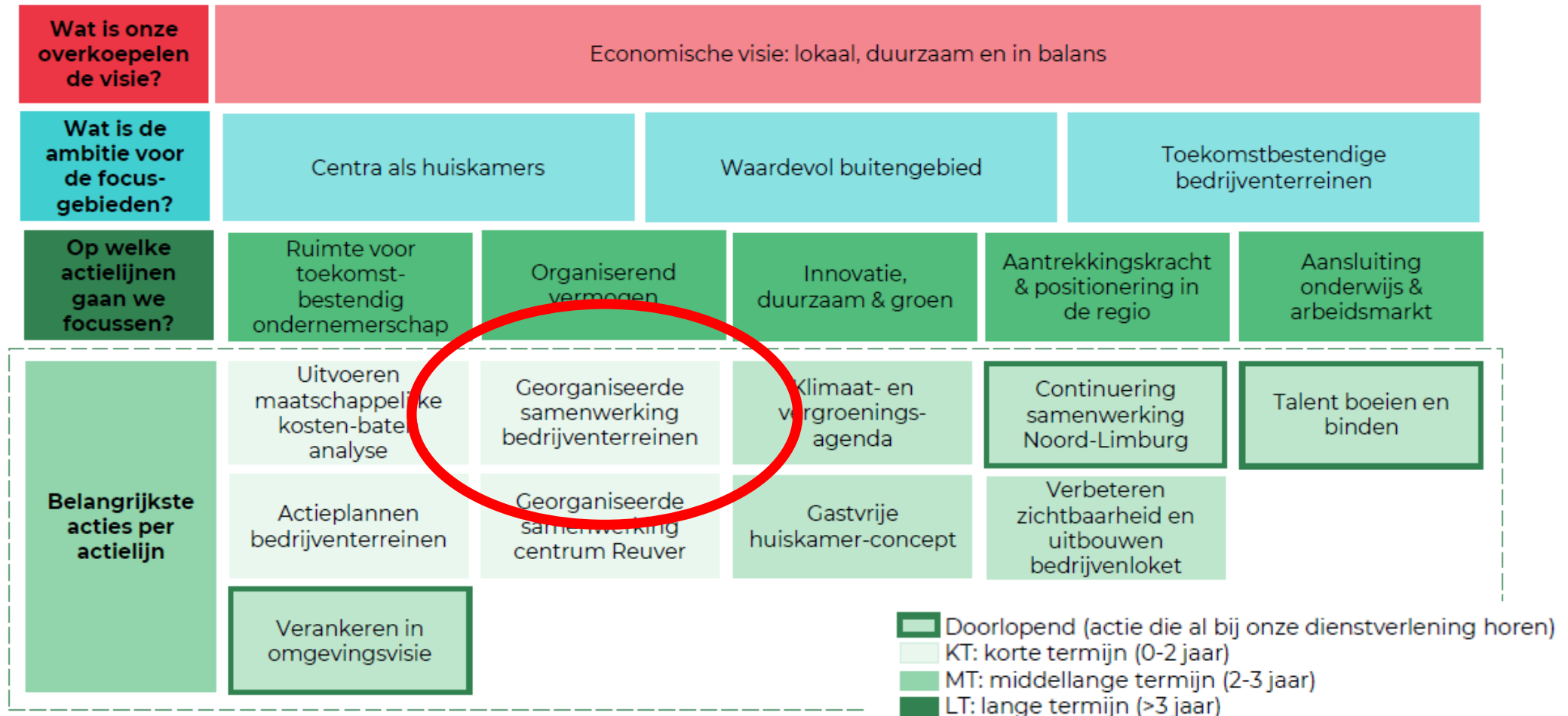
1. Vastgesteld in april 2024
2. Focus op lokaal, duurzaam en in balans

***ECONOMISCHE VISIE:
LOKAAL, DUURZAAM
EN IN BALANS!***

Economische visie 2040

Georganiseerde samenwerking bedrijventerreinen

Strategie en aanpak

1. Het verzamelen van informatie d.m.v. **enquête**
en gerichte **gesprekken** met ondernemers

Doel: inzicht in hun ervaringen, behoeften en meerwaarde of belemmeringen die zij zien in samenwerking

2. Organiseren van **ondernemersbijeenkomst** op 23 oktober

Doel: terugkoppelen van de enquêteresultaten en peilen van inzetbaarheid van ondernemers om deel te nemen aan werkgroepen voor verdere verkenning en uitwerking

3. **Vervolgaanpak**

Op basis van uitkomsten van de bijeenkomst.

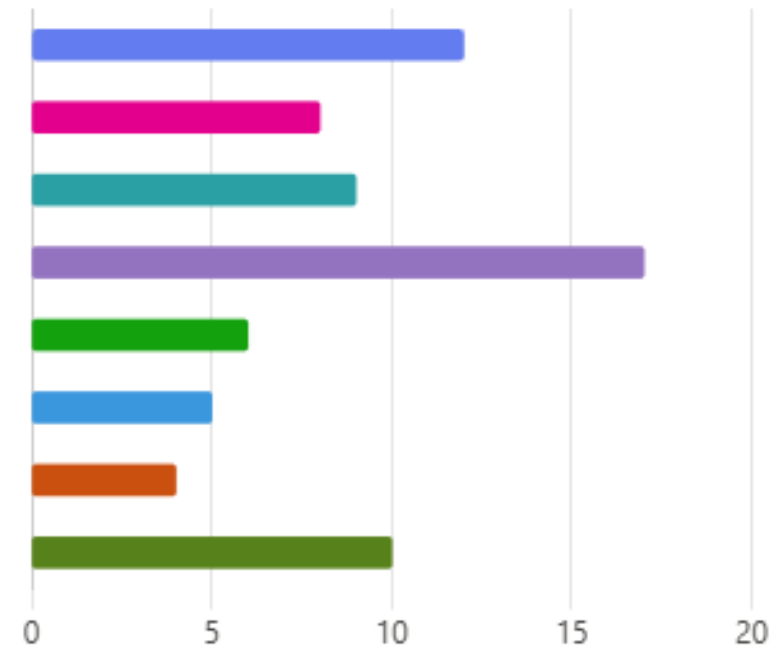
Enquête

- 30 vragen over diverse thema's energie, veiligheid, groen etc.
- Verspreid onder 81 ondernemers op Molenveld (50), Roversheide (29) en Maasveld (2)
- Persoonlijke bezorging met brief wethouder en koffiebeker
- Aantal respondenten: 35 (43 %) → Molenveld (22), Roversheide (12) en Maasveld (1)

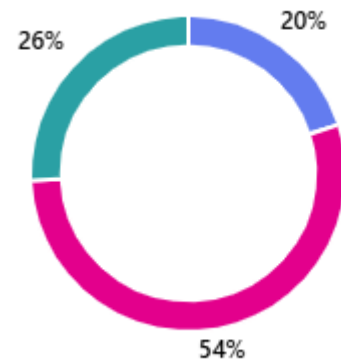
Belangrijkste verbeterpunten

Meer groen	12
Betere verkeersdoorstroming	8
Meer parkeergelegenheid	9
Betere veiligheid	17
Meer samenwerking	6
Duurzamere inrichting	5
Betere bewegbewijzing	4
Andere	10

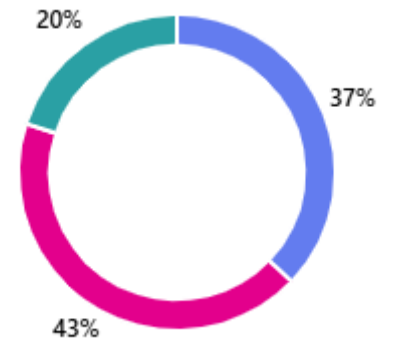
Interesse in samenwerking

Ja	7
Misschien	19
Nee	9

Interesse in vervolgesprek, meedenken over vervolg

Ja, ik denk graag mee	13
Misschien, afhankelijk van het onderwerp	15
Nee, liever niet	7

Antwoorden:

o.a. Energie, verduurzaming, veiligheid, uitstraling,
collectieve belangenbehartiging, uitwisseling personeel

Kennismaken? Wil je meer informatie?

Bel / mail / app

gilbert.idink@beesel.nl

06-53286231

Linkedin

Praktijkverhalen - Maasgouw

Hedzer Kooistra

**Pijn geeft
energie!**

Met pijn de cirkel doorbreken
op bedrijventerreinen?

We doen even alsof er een dialoog is.....

Met de
scheepswerf!

Huh?!
Waarom?

....tuut, tuut,
tuut...

Wie was
dat?

Zo'n
ambtenaar!

Jullie hebben
een BIZ
nodig!

Om de
energietransitie
mogelijk te
maken

Dit lijkt er meer op....

Ik heb een
grotere
aansluiting
nodig!

....met Enexis
spreekt u!

De wachttijd
is 8 jaar!

Wilt u een muziekje
tijdens het wachten?

...Toets 9

Geen energie
=
PIJN!

Maar, pijn geeft
Energie!

We hebben
meer pijn nodig!

PVBL interviewde op
bedrijventerrein Koeweide

Verkeer!

Verkeer!

Verkeer!

Verkeer!

En wellicht
energietekorten

Wat zijn jullie
grootste
pijnpunten?

Huh?!
...hoe zit het
dan met jullie
aansluitingen?

**Verrek!
Verkeer is ook
ons grootste
pijnpunt!**

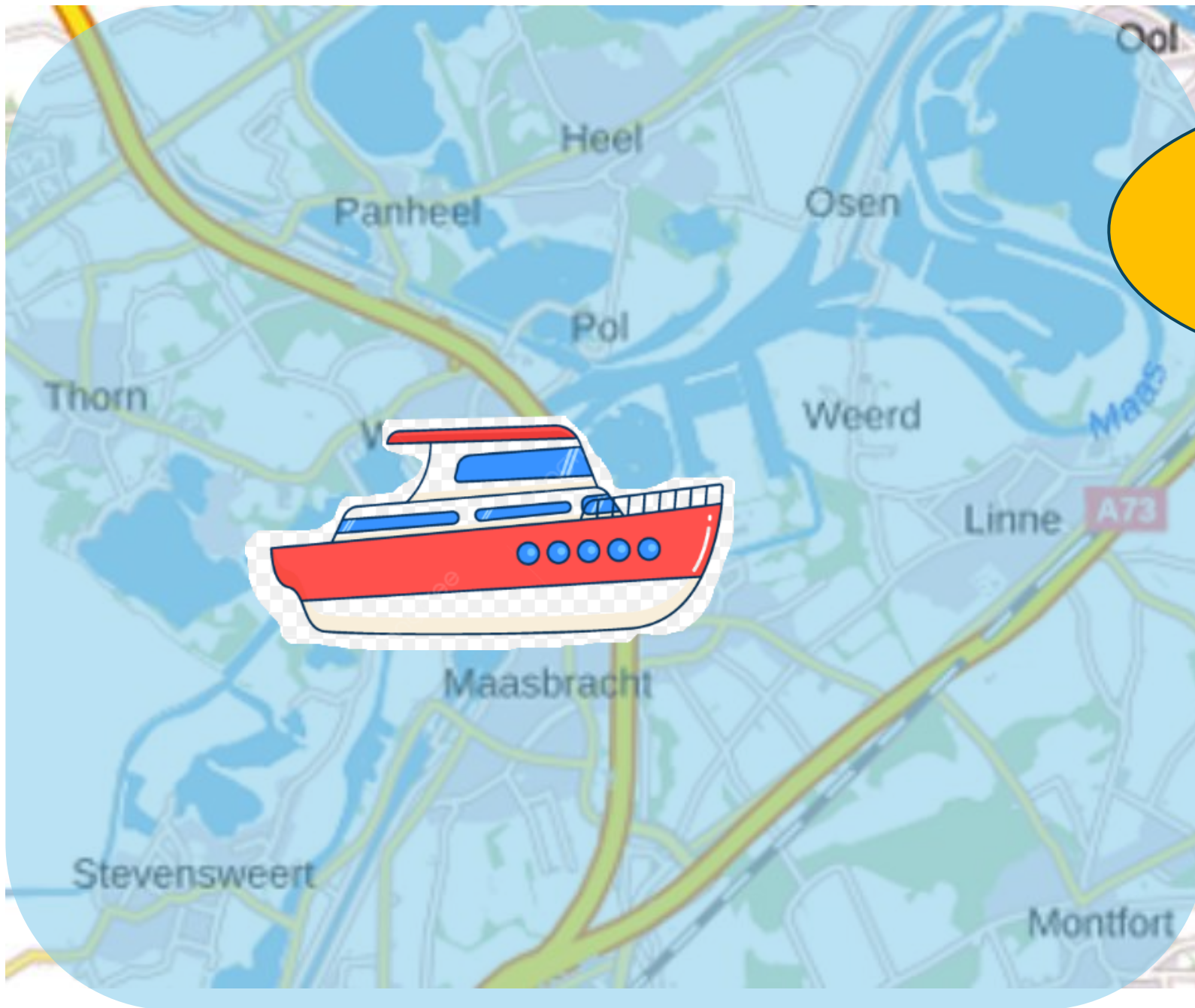
De klassieke tegenstellingen....

- De overheid praat liever met een georganiseerde afvaardiging van bedrijven
 - Want.... mandaat en draagvlak en zo!
- Ondernemers zijn aan het ondernemen
 - Organiseren niet omdat de overheid het zo graag wil
 - Ja, maar dan kunnen we je niet helpen
- **Dit is een dood spoor....**

Wat we
willen....

Einde
doodlopende
weg

Scheepswerven?
Grootverbruikers!

- Maritieme maakindustrie
= Stuwende sector
- Maar.....

- Die producten moeten getransporteerd
-toch?!
- Veel doorgaand vrachtverkeer over winkelstraat Maasbracht
- Irritatie bij inwoners
- Gevaarlijke situaties

En jij
krijgt pijn!

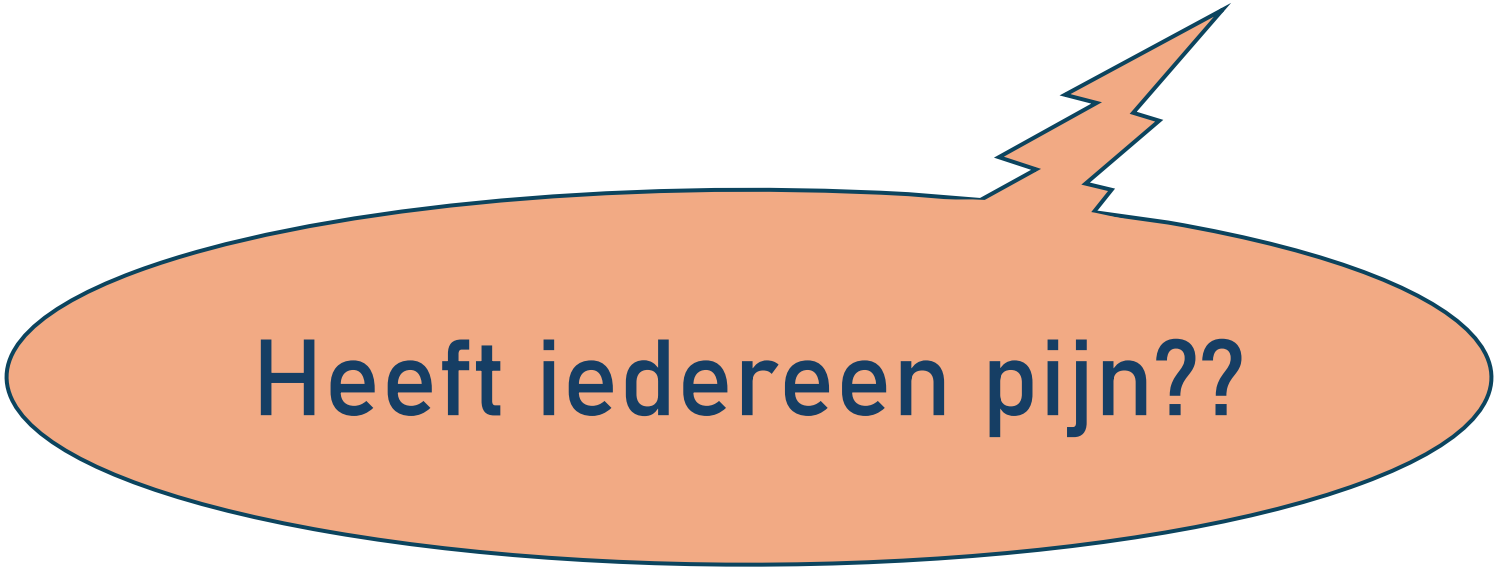
En jij
krijgt pijn!

En jij
krijgt pijn!

En jij
krijgt pijn!

En jij
krijgt pijn!

Jij krijgt
pijn!

Heeft iedereen pijn??

Mooi!

**Dan
begint
nu de
dialoog....**

PVL maakt plava Energietekorten

**Gemeente Maasgouw
heeft nu een werkgroep
Vrachtverkeer
Bedrijventerrein-Winkelcentrum**

Ik heb een
ambulance
nodig!

...ehm...
Neuh!

...met 112
spreekt u!

...heeft u
pijn?

Ah! Geen
pijn....

Wilt u een muziekje
tijdens het wachten?

...Toets 9

En dus sluiten we aan bij waar het pijn doet....

Pijnconsult

Pijn?

Druk er dan
extra op!

Andere vragen?

Pain!!

Praktijkverhalen – Leo Crombach

Leo Crombach

Vergroenen bedrijventerreinen neemt vlucht

Lara Klaassen, 17 september 2025

Op weg naar duurzame
bedrijventerreinen

Vliegende start voor vergroenen van bedrijventerreinen

- Per 1 juli regisseur vergroening bedrijventerreinen
- Binnen PVB Limburg ontwikkelen we businesscases, lossen we concrete knelpunten op en jagen we innovatie aan
- Vliegende start dankzij verkenningen PVB Limburg

Vergroenen van bedrijventerreinen in de SPUK PVB

- SPUK: aanjagen en kansen in kaart brengen
- Inspiratie en leerproces delen
- Samenhang met aanjagen organisatiegraad en energievraagstukken binnen PVB
- Belemmeringen wegnemen die uitvoering in de weg staan:
 - Ontzorgen met menskracht
 - Businesscase rond maken (middelen zoeken en werk-met-werk maken)
 - Expertise – organisatorisch borgen

Vergroenen van bedrijventerreinen: waar?

Waar gaan we aan de slag?

- Leudal – Ittervoort
- Nederweert – Pannenweg II en I
- Venlo – Spikweien
- Roermond stadsrand Noord en Roerstreek
- Sittard (focus nog te bepalen)
- Heerlen – De Koumen
- Verdere verkenning enkele gemeenten

Vergroenen van bedrijventerreinen: inspiratie

Waar beginnen we?

- Elk schaalniveau voegt iets toe
- Begin klein of begin groot
- Wie begint?
- Waar werk je naartoe? Of waar maak je onderdeel van uit?

Vergroenen van bedrijventerreinen: meer dan groen

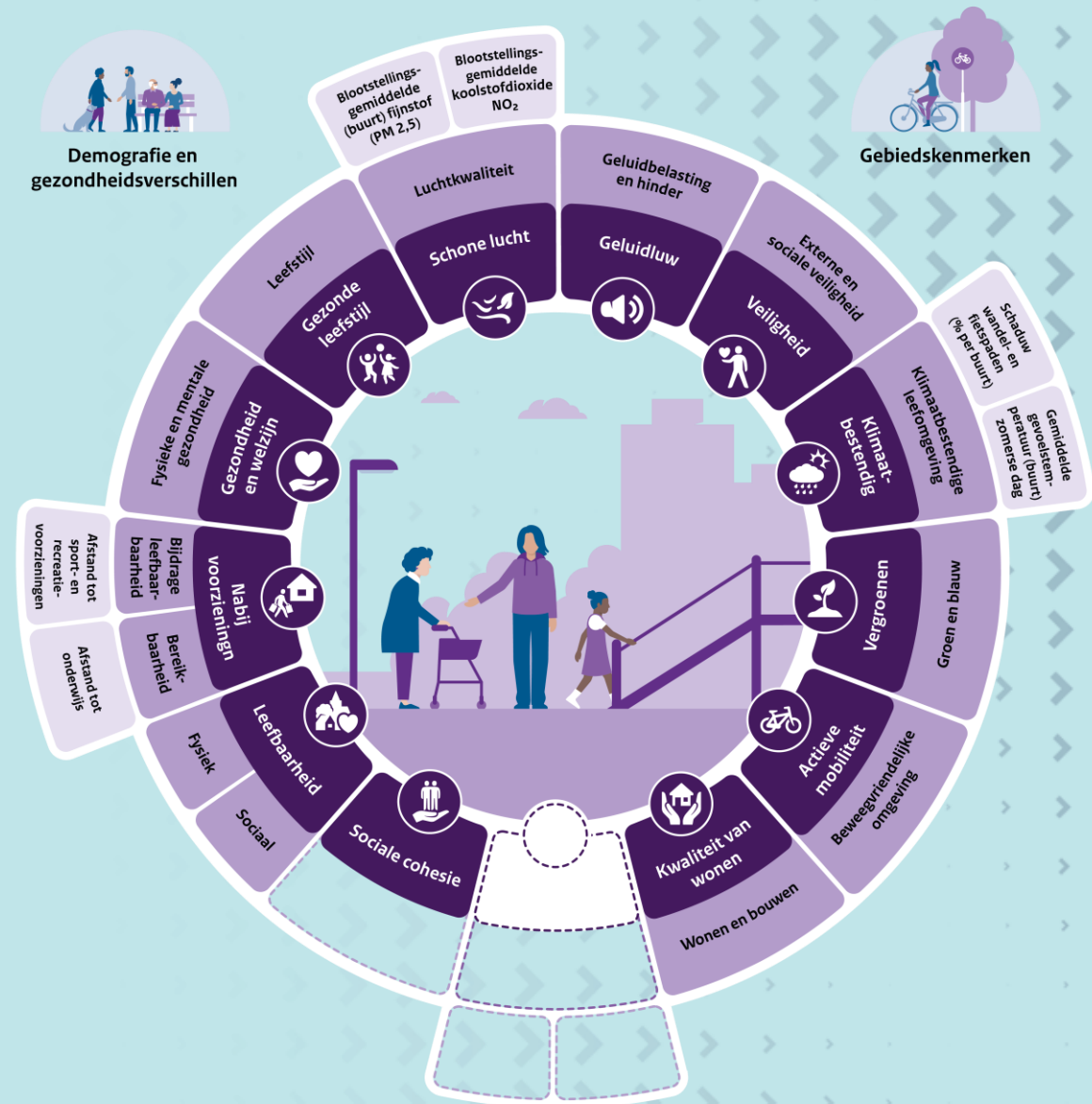
- Klimaatrobuust: hitte, watertekort, wateroverlast
- Grote complexe problematiek
- Klimaatadaptatie op lage plekken – ruimtelijke samenhang omgeving
- Verouderde bedrijventerreinen: revitalisering in ruimtelijk complex proces
- Tijdbestek PVB – organisatiegraad en zicht op oplossingen

Vergroenen van bedrijventerreinen: meer dan groen

Lokaal substantieel bijdragen aan gezonde leefomgeving

- Toekomstbestendig, vestigingsklimaat
- Leefbaar en gezond

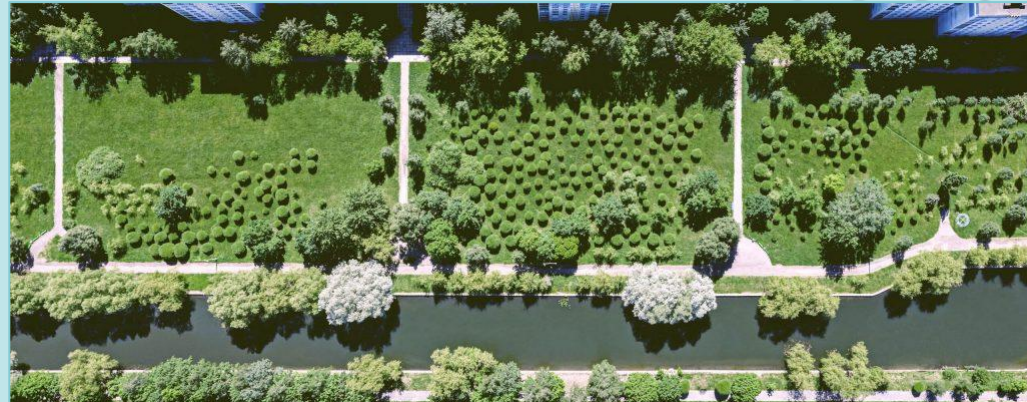

Vergroenen van bedrijventerreinen: een begin maken

Maatregelen 'no regret'

Alvast beginnen

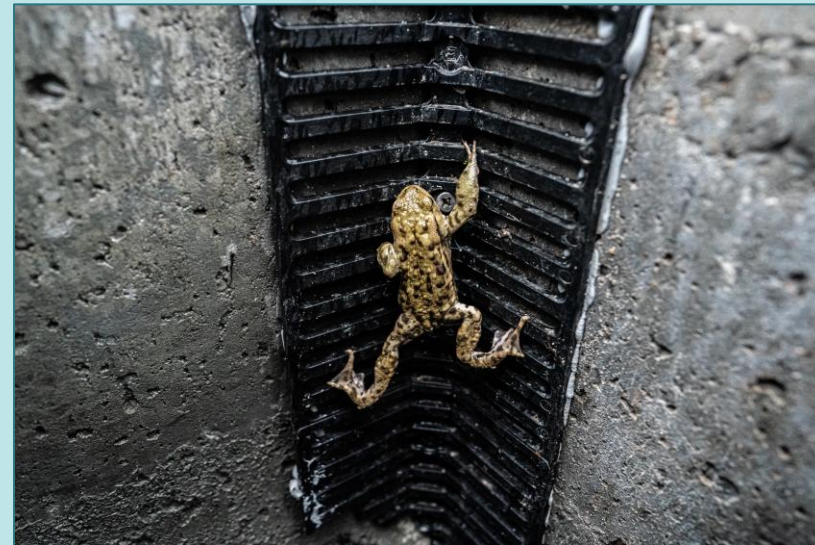
Opschaalbaar: BREEAM-gebied, DGBC framework.

Vergroenen van bedrijventerreinen: inspiratie

Waar beginnen we?

- Icoonsoort biedt richting
- Aansluiten bij bestaande natuur
- Ambassadeur
- Concrete maatregelen die uit te bouwen en vol te houden zijn
- Identiteit, trots

De dynamiek van vergroening

- Andere dynamiek dan bijvoorbeeld wadi: na aanleg begint het pas. Geen eenmalige investering, maar een groeiplan
- Blijvende dynamiek in organisatiegraad door onderling contact, gezamenlijke activiteit en teambuilding
- Afspraken tussen gemeente en bedrijventerrein over het beheer (afstemmen en kosten)
- Groeiende opbrengst van waarde

Groen, gewoon doen

Zijn er nog vragen?

Lara Klaassen Regisseur Vergroening Bedrijventerreinen

Klaassen.l@oml.nl

0657097726

Van SPUK naar LUPEH

A dark blue stylized 'L' logo, consisting of a vertical bar and a horizontal bar meeting at a right angle.

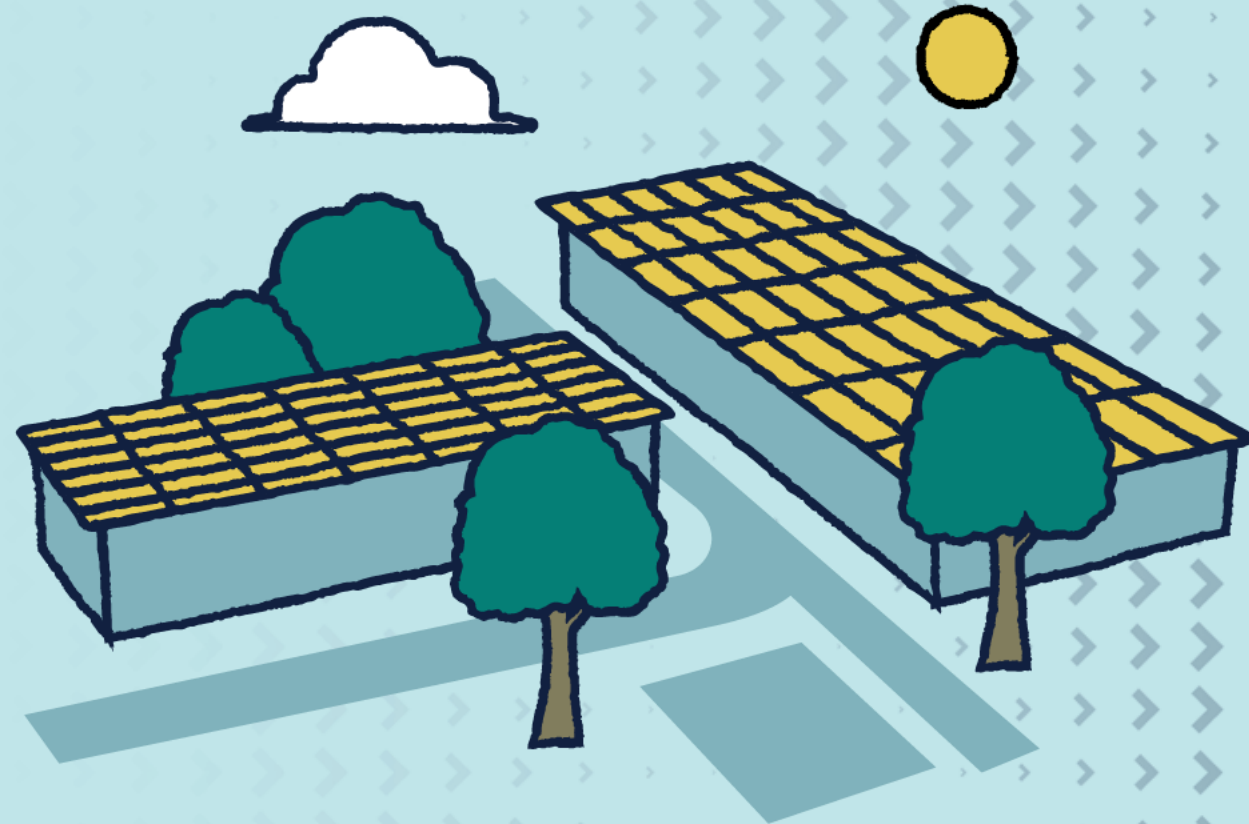
Jean Boumans, 17 september 2025

Op weg naar het
concretiseren van een
energiehub

Van SPUK naar LUPEH

Daar waar de SPUK-regeling in feite ophoudt neemt LUPEH het over om een energiehubs daadwerkelijk gerealiseerd te krijgen.

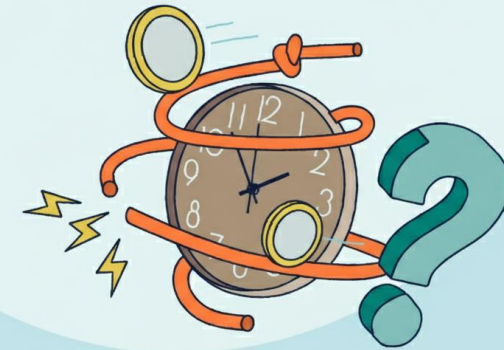
- SPUK: vooral aanjagen en kansen in kaart brengen (vooral procedures)
- LUPEH welkome aanvulling om een verdiepingsslag te maken (systeemconfiguratie, business case)

Van SPUK naar LUPEH

Rol gemeente blijft heel belangrijk

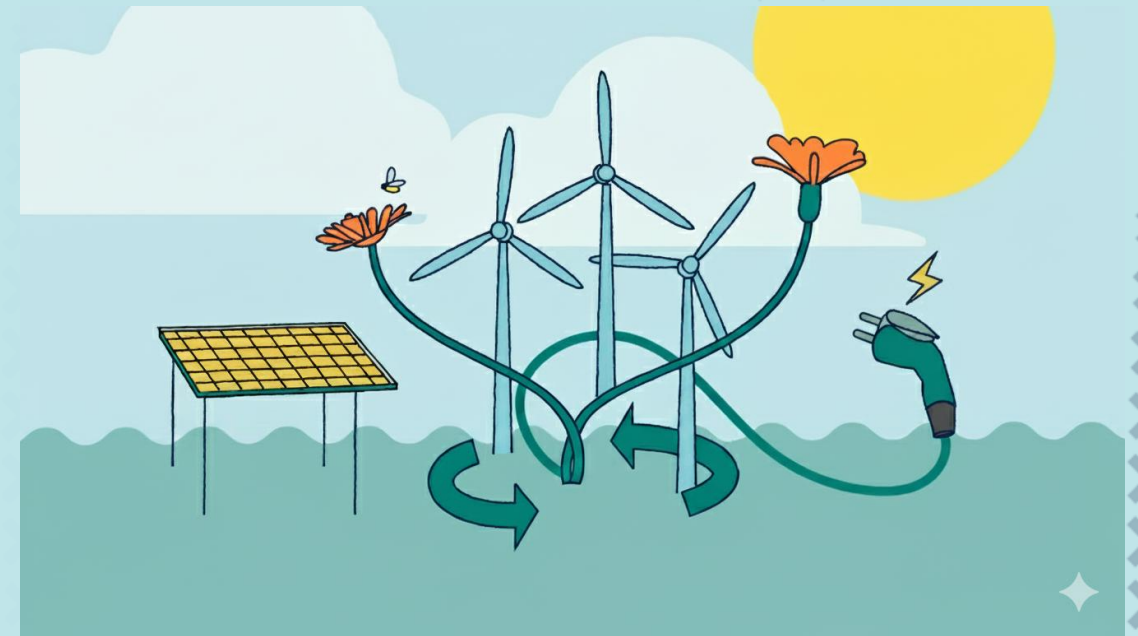
- SPUK: gemeente in feite de opdrachtgever. Maakt de keuzes voor de bedrijventerreinen en besluit waarop ingezet wordt (alleen organisatiegraad of ook een energiehubs of klimaatadaptief project?)
- Nu na een jaar komen de meeste vragen voor een energiehubs of klimaatadaptief project van gemeentes uit Midden-Limburg – **nieuw appèl**
- **PVB Limburg** (LIOF, LWV, OML) willen zich blijven inzetten om de **gemeentes** bij het verduurzamen van bedrijventerreinen te **ontzorgen**

Van SPUK naar LUPEH

Rol gemeente blijft heel belangrijk

- **LUPEH:** een ondersteuningsverklaring maakt onderdeel uit van de aanvraag. **Zonder gemeente geen project.**
- **PVB Limburg** (LIOF, LWV, OML) **ontzorgt** hierin zowel de gemeente als ondernemers bij de aanvraag. **Maak er gebruik van!**

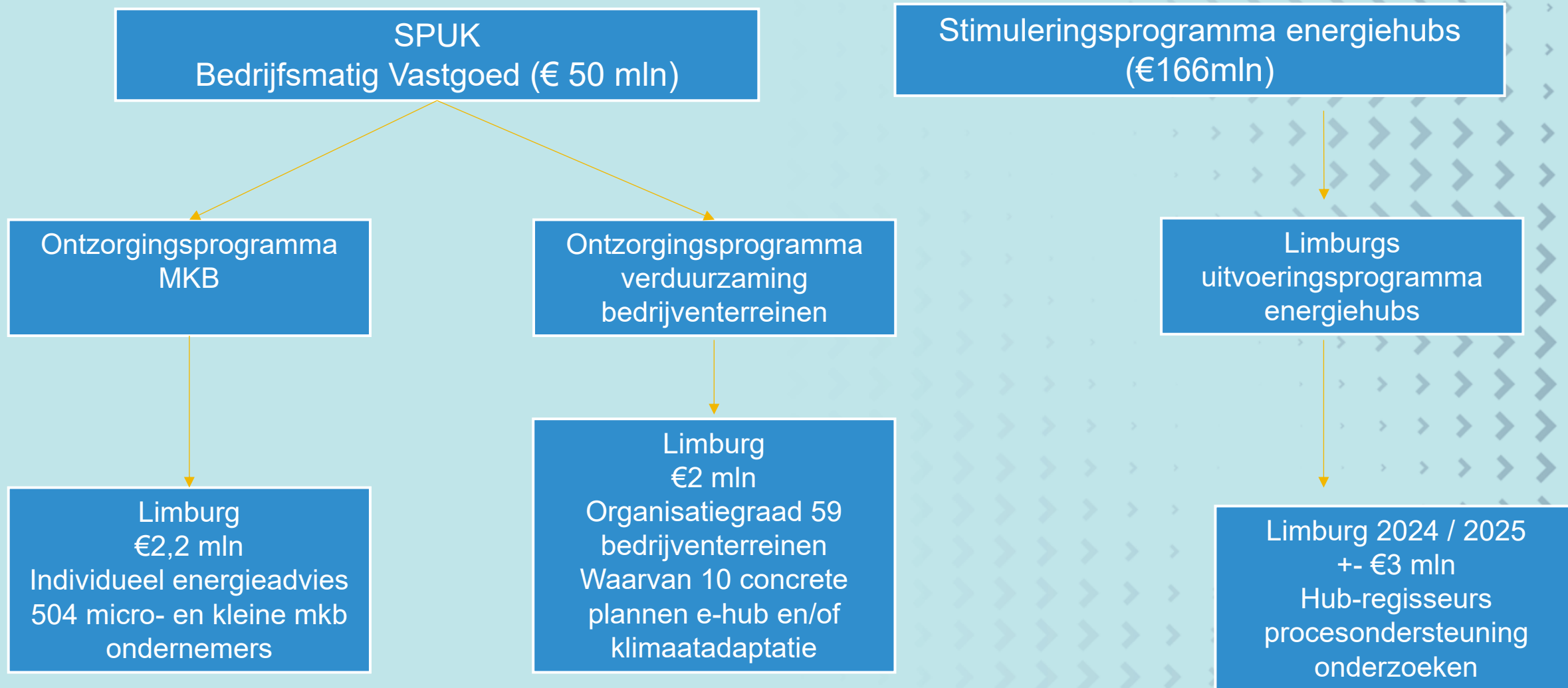
Van SPUK naar LUPEH

“Klantreis”:

Eerst inzicht krijgen in energiehuishouding;
Energiebesparing is altijd een deel van de oplossing.

- **MKB-ontzorgingsregeling provincie Limburg**
- **Flex-e regeling RVO**
- **SPUK PVB**

Rijksregelingen

Limburgs Uitvoeringsprogramma Energiehubs - LUPEH

Pilotfase – subsidieregeling voor initiatieven

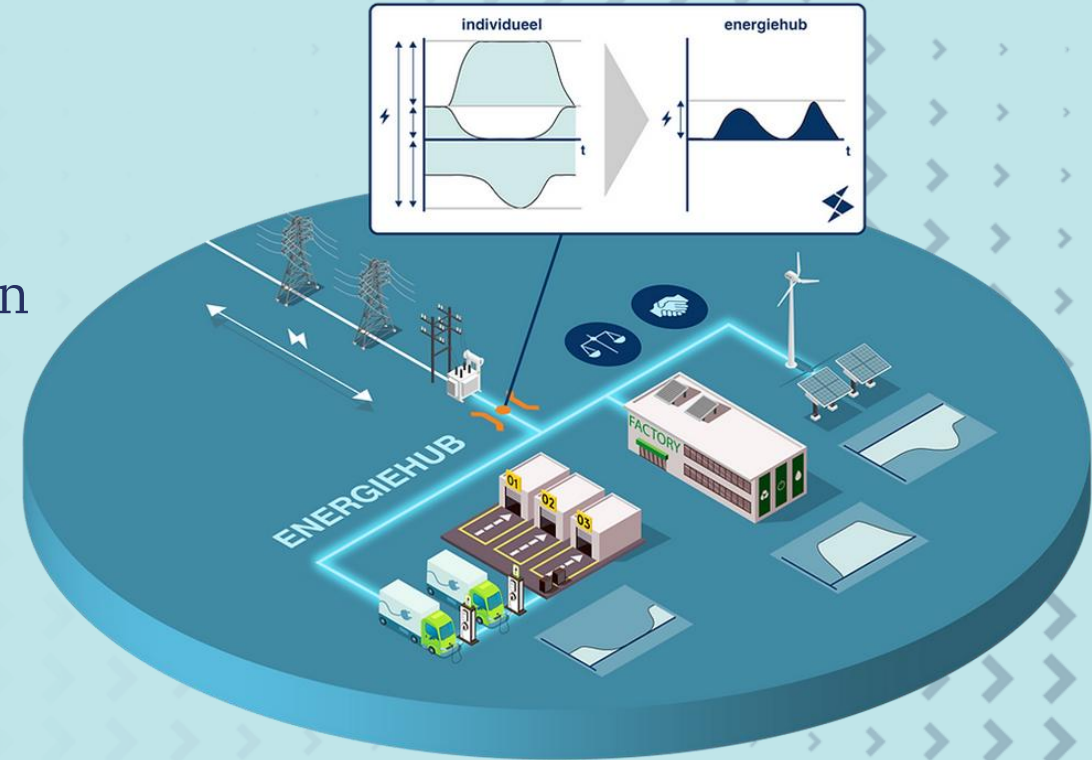
Alleen proceskosten!

3 doelgroepen:

- 1) Collectieven van bedrijven op bedrijventerreinen
- 2) Gemeenten
- 3) Energiegemeenschappen

Aandacht voor kennisdeling en samenwerking

Verschillende soorten energiehubs: steeds meer aandacht voor mobiliteit, gebouwde omgeving en innovatieve contractvormen

Limburgs Uitvoeringsprogramma Energiehubs - LUPEH

Aandacht voor samenwerking tussen bedrijven: organisatiegraad is essentieel. Er is tijd nodig om de vorm van samenwerking te definiëren en vast te leggen, en een intentieverklaring te regelen

Complementariteit is essentieel:

- Zelfde netvlak?
- Eigen duurzame opwek?
- Is er potentie voor additionele opwek en/of restwarmte?
- Zijn er verschillende verbruiksprofielen?

Subsidieregeling 1^e tranche: lessen tot nu toe

In totaal 24 initiatieven hebben zich aangemeld voor een subsidieaanvraag, al dan niet via de gemeente.

Van die 24 zijn er 8 potentiële multicommodityhubs: niet alleen delen en opslaan elektriciteit, maar ook warmte, groengas en/of waterstof.

22 van de 24 initiatieven zitten in de haalbaarheidsfase > potentie om door te ontwikkelen naar de ontwerpfase.

Heldere communicatie vooraf is essentieel: vooroverleg is verplicht, duidelijkheid verschaffen over aanvraagprocedure en aan te leveren documenten.

Zijn er nog vragen?

